

тијело Књагиње Даринке, одијући пошљедњу похест првој црногорској Књагини послеје неслане Књагинје Јединасте Црногоркиње, одије Дузица млетачкијех.

Млети су овом тужном приликом показали, како је поштовање била кадра стећи и у туђем свијету, блископоношима Књагини Даринки, држећи се вазда према достојанству Династије Петровић-Његоша, вазда неутјешна за Својим истинским Војном, Великим Србином, бесмртним Књазом Данилом I-јем.

У Котору.

У Котору се тужна пратња чекала у суботу вечер. Тај дан је генерал Леман у Котору зауставио официјелни бал и забрано простијем војницима да се купе по кафанама и крчмама. Такођер је политичка власт, која се налазила у рукама комесара др. Мадираца, у осуетву окружног поглавара которског бар. Маројчића, — надала наредбе, да се не би цивили по јавнијем мјестима веселили, да се не би маскарале цивиле, и забранила је позоришне преставе.

Међутим силна олуја на мору принудила је параброд „Тријест“, да сврне у Фазану у Истрији, и под Котор је стигао тек у понедељник у 10½ сати прије подна. За све ово пријеме архимандрит Михајил је свако јутро и свако вече држао парастос над блаженопочиним Књагинjom, чија је скриња била намјештена у намјештеној капели у салону другог класа.

Од рана јутра на обали которској чекало је унарађено све војништво под командом једног полковника; а сву обалу которску до Шурања притиснуо је био силан народ, што се био из цијеле Боке ту згрупо. Кад је параброд улегао у Боку, стало се на обали окупати све мјесно чиновништво у потпуној гали. Политичке чиновнике предводио је комесар Мадираца, а судске предједник трибунала, комендатор Фрари. Начелник општински г. Нико Стефановић изишао је био са свијема приједницима и вјештицама општинскијема.

Кад је параброд испод Прчања био стадоше звонити сја звона са цркве св. Николе у Котору, из које крену литија, у којој је било Његово Преосвештенство Епископ бокоторско-дубровнички г. Герасим са десет свештеника и пјевачкијем друштвом „Јединством“, а 12 одличнијех грађана носили су запаљене торце.

На обали, на мјесту, гдје се имала искрнати тужна пратња, православно црквено општество которско било је приредило постоље, застрто црном кадифом, на које се имала положити мртвачка скриња.

Кад је параброд пристао, улегао је на њ сам генерал Леман, да се поклати Њез. Свјет. Књагиници Олги; па су изасланици наши, што су били у пратњи, изнијели мртвачку скрињу и ставили на одређено мјесто, гдје је преставиштво которске општине положило на сандук вијенац са натписом српскијем и италијанскијем, па је одма Његово Преосвештенство Епископ Герасим држао мали парастос, и сировод се кренуо овијем редом: за првијем кретом ђаци которске гимназије носили су вијенце; па је долазило војништво; па грађанска музика, коју је послао град Котор; за другијем кретом одило је пјевачко друштво „Јединство“, па свештенство са Владиком пред мртвачкијем сандуком, који су носили наши изасланици и намјештене многи одлични Бокељи. Иза сандука одила је Њезина Свјетлост Књагиница Олга Данилова испод руке г. министра Гавра Вуковића у пратњи гђе Јонин, која је с Њезином Свјетлост из Млетака кренула, и г. министра Митановића и г. П. Јовићевића. За њима је пет корака слиједио сам генерал, па штабеки официри, чиновништво, општинско преставиштво и мноштво народа. Кад је сировод дошао на Шурањ, ту је мртвачка скриња намјештена на мртвачка кола, па је Његово Преосвештенство Владика Герасим опет ту држао мали парастос, а друштво „Јединства“ пјевало, које је и у сироводу пјевало „Свјати Боже“.

Ту је на мртвачку скрињу положила вијенац са пријем тракама породица Квеквића. Пошто су се поклонили Њез. Свјетлост Књагиници Олги Његово Преосвештенство Епископ Герасим и Његова Преузвишеност Генерал Леман, а г. Гавро Вуковић њима опет захвалио на учиненој похести, кренуше даље мртвачка кола са тужном пратњом, а пред њом су одиле двије чете пјешачке, са једнијем цуковником и официрима на којима све до границе. Уз то су тонови грували са оближњијех тврдиња, мртвачкијем метцима, а звона непрестано звонила са которске православне цркве св. Николе, најављујући су једној Црној Гори тијем непосредно и своје саучешће колико у жалости толико у пошљеднијем похестима над гробом љубљене црногорске Владарке.

Заместо се може рећи да су се колико власти толико народ у Котору надмећали у овијем посмртнијем похестима. А своју пошту и саучешће показао је и народ из цијеле Боке, који је био похитао да дочека и да испрати мртво тијело Њезинога Височанства Књагинје Даринке.

На Његушима.

У понедељник у 11 сати кренуло је са Цетиња пут Његуша Његово Височанство Књаз Никола са Својом лично пратњом и са цијелом гардом пред којом је био мајор г. Тефик-беј; и с Његуша је, послеје малог одмора, даље продужио до Креча; а на граници су већ чекале двије чете његушке, г. Буко Петровић, свештенство и ђаци основне школе његушке.

Тако је под самијем Ловћеном Његово Височанство дочекало мртво тијело возљубљене Своје Стрине и у братском топлим загрљају утјешило милу Своју Сестру, тешко уввијену Њезину Свјетлост Књагиницу Олгу Данилову.

На Његушима је била изашла свака душа, која је могла, на суерет тужне пратње, а са свијех десет његушкијех цркава звона су тужно нарицала. Овај дочек на Његушима, по својој срдчаности, био је од највишег утиска.

Кад је сировод стигао у Ераковиће, у 5 сати, Његово Височанство Књаз Никола са Својима присутнијем министрима и осталијем првацима из тужне пратње доише са кола мртвачки сандук и унесоше у цркву св. Ђорђа, гдје је архимандрит Михајил са његушкијем свештенством отпојао парастос у присуству Његовог Височанства Књаза Николе и Њезине Свјетлости Књагинице Олге. Послеје парастоса Његово Височанство одвело је Књагиницу Олгу у стари Дворец да се одмори, а свештенство остало је да чита на измјену у цркви св. Евангелије, дочим је почео народ приступати да целива мртвачку скрињу прве своје Књагинје.

Његово Височанство Књаз, видећи да је Књагиница Олга од труда дугога пута и под теретом велике туге малаксала, да је поштеди од даљијех потреса и да се у јутро рано не диже на тужну пратњу, противу већ утврђенога распореда, послеје кратког одмора на Његушима, крену с њом пут Цетиња, гдје су стигли у 8 сати. Тек пошто су пројуриза дворека кола с гардом знало се у вароши за ову Господареву одлуку, коју је само њезна братинска пажња могла потакнути.

Међутим у цркви св. Ђорђа на Његушима свештеници су на измјену читали и народ приступао преко цијеле ноћи на пошљедње поклоњење првој Књагини из Дома Петровић-Његоша а на Његовоме староме огњишту.

У јутру у 6 сати тужни сировод кренуо је са Његуша уз звоњење звона са свијех цркава, а испраћен свијем Његушима.

На Цетињу.

У уторник је освануо прави дан прољетни. По улицама цетињскијем народ је врвио како до сада није се виђало.

У 9 сати стадоше звонити звона са манастира, па са осталијех цркава. Тада је кренула из манастира литија. Прије су ишле за кретом основне мушке школе, па гимназија, војена музика, па учитељско богословско школа са хором пјевачкијем пред свештенством, за којим је одило Његово Високопреосвештенство Митрополит Митрофан. Кад је литија проишла испред Свјетлог Двора изашло је Његово Височанство Књаз Никола са Њезином Свјетлост Књагиницом Олгом испод руке, Велика Војвођиња Ђа Стане Миркова са својима старијем завоама и са осталијем Ђама Петровића, Њихове Свјетлости Књаз Намјештеник Данило, Књажевић Мирко и Књаз Петар Карађорђевић, генерал Милинковић са госпођом, царско-руски министар резидент г. Аргироуло, оцуномоћени министар и изванредни посланик отоманске Порте г. Февзи-бег, англиски отпавник послова г. Беринг, секретар руског посланства г. Вурцел, секретар отоманског посланства г. Низам-бег и секретар аустро-угарског посланства г. Владимир плећ. Будисављевић, који су се одма литији придружили.

За њима су ишли државни великодостојанственици и главари из унутрашњости, па остало чиновништво, депутације из разнијех нахија и грађанство цетињско. За литијом је свако носио воштаницу у руке. Такођер су се дијелиле воштанице свакоме, ко је главном ушном стојао и гледао. Литија је изашла до „врбе“, и ту је чекала мртво тијело Њезинога Височанства Књагинје Даринке. Међутим још прије биле су кренуле листом госпође и остале грађанке цетињске, све у црно, у суерет тужне пратње управо до Бајца; ту је браство Мартиновића положило красан вијенац на мртвачка кола, која су већ била вијенцима притиснута, и сироводу се придружило мноштво народа мушкога и женскога, те је од Бајца нас друм био поцрпало.

Кад су мртвачка кола стигла код „врбе“, г. Митрополит је учинио помен, пак се литија истијем редом кренула узевши мртвачка кола између свештенства и између свјетлог Двора. Уз кола су одили бригадни адјутанти са голијем сабљама, а војничке чете, што су допратиле сировод с Његуша, отварае су сировод, каквога још Цетиње није видјело.

Кад се упутио тако сировод од „врбе“, са „табље“ су стали тонови грувати, звона су сва једнако звонила, војничка музика је свирала, пјевачки хор са стотина ђачкијех гласова пјевао је „Свјати Боже“ — све је то екнало небо изнад Цетиња проламало, и као да је све више расло, што се више под Орлов Крш примичало.

На Свјетлом Двору застава се вила па по кола; исто тако па иностранијем посланствима. Пред Свјетлим Двором чета перјаничка чинила је похести, а од „бријеста“ до манастира војници су чинили двоеструки инвазијер с једне и с друге стране пута држећи оружје пред претом.

У великој авлији пред манастиром друге чете војничке чиниле су похести. У малој авлији манастирској с лијеве стране испод докмата чинили су похести перјаници, а с друге стране био је женски институт и женска основна школа.

Манастир је сам био унаоколо просто осједнут од народа. За то је на врата од манастира стала стража, која није пуштала унутра него назначене корпорације, којима је било мјесто одређено.

Кад су стада мртвачка кола пред манастир. Његово Височанство Књаз Никола, Њихове Свјетлости Књаз Нашљедник Данило и Књаз Петар Карађорђевић, г. Ђуро Петровић и чланови куће Вукотића, Мартиновића и Пламенца дигли су мртвачку скрињу и унијели у цркву, поставивши је напријетовљено постоље. И одма је г. Митрополит отпочео парастос, ком су присуствовали: Свијетли Двор, дипломатско тијело и сви државни великодостојници.

Послије парастоса отпочели су свештеници читати св. Евангелије; и пошто се Свијетли Двор из цркве удалио, народ је почео приступати мртвачкој скрињи на пошљедње поклоњење Њезином Височанству Књагињи Даринки.

Најприје су приступиле цитомике Женског Института са својом начальницом, положивши красан вијенац на сандук; па редом разне депутације: општинске вароши Цетиња и Црнојевића Ријеке, пахије општинске и земље, секретара разних министарстава, петинске чатаовине и т. д. положивши свака депутација по вијенац од артифицијалног цвијећа са црним тракама. Осим тих вијенаца послала је још вијенац породица генерала Милиновића.

Цијелу ноћ између уторника и сриједи у цркви су свештеници читали св. Евангелије, а народ се измјењивао на пошљедње поклоњење незаборављеној Књагињи Даринки.

У сриједу је у 9 сати отпочела архијерејска служба, а у 10 сати опет су почела звонити мртвачка звона. Тада је Његово Височанство Књаз Никола са Њезином Свјетлосту Књагињом Олгом испод руке и са осталим члановима владајућег Дома и својом Његовом, у пратњи државних великодостојника и дипломатског кора, кроз двојструке редове цијелог баталиона његушко-цетинског, који је држао оружје пред арса, дошао у катедралну манастирску цркву, гдје је Митрополит Митрофан са многобројнијем свештенством одма отпочео опшјело.

Послије опшјела Њег. Височанство Књаз Никола и Њихове Свјет. Књаз Нашљедник Данило и Књаз Петар Карађорђевић, г. Ђуро Петровић са члановима сроднијех им кућа изишли су из цркве блаженопочивше Књазице Данила, од којег га не дијели исто зид црквени, јер је нови гроб ограђен до деснога црквенога крила, тер остаје на десну страну како се у цркву улази.

Кад је спуштено у гроб Њезино Височанство, одређене чете у три пут су палиле плутуне, топови су опет пуцали, војничка музика стаде свирати, звона и тако цијесу преставата преко цијелог опшјела, чуло се јечање плача, видјеле су се пуне очи суза старијех јунака предсјетних година, вјернијех другова бесмртнога Књаза Данила.

Пошто је Митрополит Митрофан над гробом извршио пошљедњи обред црквени, Његово Височанство потрешено посује је сандук земљом па је привео ка гробу Њезину Свјетлосту Књагињу Олгу да и она изврши ту хришћанску дужност, што су и остали сродници учинили, оросивши гроб сродничкијем сузама.

Пошто се Свијетли Двор удалио, гроб се за навијек одма затворио над Њезином Височанством Књагињом Даринком.

ПРЕГЛЕД ЛИСТОВА.

О ситуацији у Аустрији. Београдски Одјек шине:

Политичка ситуација у Аустрији, коју су посљедњи парламенти избори замрзли, не може никак да се размрси. Побједа Младенчевог задала је и Старочесима и грофу Тафеу велики удар, који још нијесу пребољели ни Старочеси ни кабинет грофа Тафеа. Превелика услужност Старочеси према грофу Тафеу и њемачкој либералној странци, нарочито у питању о чешко-њемачкој погодби, била је завојница не само по староческу странку, него и по аустријског министра предједника, који је усред пораза својих савезника, Старочеси, дошао у врто мучан положај према новој парламентарној ситуацији. Стара војница која је потпомагала владу грофа Тафеа, бјеше разбијена и њемачка либерална странка, као релативно побјача, послала је врло важан политички факт, са којим је гроф Тафе, хтио не хтио, морао озбиљно да рачуна.

Да је гроф Тафе одврати чинио покушаје да њемачку либералну странку добије за савезника, томе је доказ наименовање једнога члана те странке, грофа Куенбурга, за министра, и предлог влади, да др. Шенер заузме један од најважнијих положаја предједништва државне контроле. Да ли је грофу Тафеу у овом посљедњем случају била крајња цијел да ослаби њемачку либералну странку као што увијек уједињују органи те странке, то је, по нашем мишљењу, споредна ствар, ну од велике

политичке важности је факт, да њој њемачке либералне странке коуљену му мјеста није примио. Ко је у овом случају претрпјо широк, дати гроф Тафе, или њемачка либерална странка својом вољом, то је за сад тешко погодити. Аустријски општински листови тврде, да гроф Тафе није директно учествовао у овој ствари, јер она и непада у његов дјелокруг, др. Шенер пак јавно је у клубу странке, да су преговори вођени. Било да је преговоре са др. Шенером водио гроф Тафе, или други ко у име владе, свакако се при том није водила ријеч само о личности др. Шенера него о условима под којим је он као њој њемачке либералне странке вожао да настави парламентарну борбу. Шенер је, по нашем мишљењу, захтијевао за свој специјални статус концесије, како влада није могла, али није хјела дозволити.

Шенер, остаје диле и даље њој њемачке либералне странке у аустријском парламенту и главног бранилаца ове злоупотребе чешко-њемачке погодбе у чешком земаљском сабору, који су се одрекли и старочеси и конзервативно племство пошто ју је цео чешки народ осудио.

Борба између др. Шенера и грофа Тафеа почела сад понова. Како ће се та борба свршити и ко ће на посљетку побједити — то се у овој мах не може предвидјети.

Књижевност, умјетност и просвјета.

— Госп. др. Ђорђе Радич из Београда позива на упис на нову књигу

Али то је Божја воља,
Којој свак се покорави,
Те одлазиш између нас
На висине неба плава.

И та сила свемогућност
И закони што постоје
Они само тијешит могу
Путевање сада твоје!

Радоје Црногорац.

ПРИЛИКОМ СМРТИ ЊЕНОГ ВИСОЧАНСТВА ПРВЕ КЊАГИЊЕ ЦРНОГОРСKE ДАРИНКЕ ДАНИЛОВЕ

преминула у Мњецима
2 фебруара 1892.

Хеј! давно је Данила ево
Законио лака крила,
Ал' му име славно, дивно,
Још спомиње српска вила.

Још се она добро сјећа
Попосиога орла тога,
Па и данас сузе лије
Више гроба његовога.

Тужна једна сања, боју,
Вјешница му раку вјети,
А тужна је из гробнице
Данила ево поновити:

„Цветарство“ овим огласом: Познавањем и његовање извјесног, али маленог броја цвијећа, прелазило је код нас породично од старијих на млађе без икаквог стручног знања у томе. „Тако ми је рекла сеја Мара, тако ме је научила баба Сара“ и то је било до сада сва школа у познавању и његовању цвијећа. Мајке, стрине, бабе и остада родбина, бјеше, рекао бих, природни и једини учитељи у познавању и његовању цвијећа, и преко тих граница знања и вјештине није се даље ишло, јер се даље није могло. Али данас стоји цветарство на много вишем ступњу свога развића, оно је постало особеном науком науком, а у напреднијим земљама и занором домаће привреде. Па и ако је та привреда од цвијећа сразмјерно осталом пољској привреди, малена, не смјемо је ни ми, пред главног циља — уживања, одбацити.

Ми до данас немамо ни један спис у којој подопривредној књижевности, који би био извјешај искључно гајењу цвијећа; није се нико одважио да о томе пише, не надајући се, сигурно, довољном одзиву у нашем народу. Ја ћу ево да покушам и да изађем, упркос рећи, науку о познавању и његовању цвијећа, и да тиме поставим још празнину, у којој је то могуће учинити огледалом на наше прилике, јер ја не смјем писати у овој опширности и овим начином, као што то чине у цветарству далеко и далеко напреднији народи; али ћу, као и увијек до сада што сам написао, писати, да сваки разумије; него опет ћу за то прелимити границе нашем цветарству, у којој из искуства

„Не лиј сузе, вило бјела!
Трудном орду одмор треба,
Који се је непрестано
Испод плавог вно неба.

„На којег је зијевало
Сила змија отровица,
Ал' су ермано повраћане
С наших гора и граница.

„А Душанов ора' бјели
Што се увјек славно вео,
Па 'вом стјењу још до данас
Повријешен није био.

„Па не тужи, већ ми пјевај,
Пјесму владу, пуну чара,
Кад ми мила домовања
Има таквог Господара!“

Тад се трже вила бјела,
Десном руком лиру прима,
Додирну се жица њених
Да са срца тугу сними.

Тек што хтједо пјесму вјити
Струна пуче... глас застاده...
А крај гроба Данилова
Прежалосна дјева паде.

Црним велом прекривена,
Сузам' горким обливена,
Лица сјетна — пуну туге,
Крај своје се није друге.

Тужна једна баба свога,
Косе чупа, прса бјје,
А и з лице потамјело
Грозне, горке сузе лије

знам да ћемо се у тим границама сигурно моћи да крећемо и стварног успјеха да имамо. На то су ме већ поодавно позивали пријатељи и љубитељи цвијећа, увијек ни у то, да ћу им ја моћи жељу испунити и да ћу им дати у руке савјетника и учитеља, који ће им, при гајењу разнога цвијећа и у банти и у кући, у свако доба бити при руци. До сада су ме разни узроци спречавали да том позиву одговорим; али, што нисам учинио до сада ево ћу учинити сад, надајући се, да ћу наћи довољног одзива у народу, нарочито у млађем параштају, код ученика и ученица свију наших нижих и виших школа, који ће у овој књизи наћи и многа имена разнога цвијећа и биља, покупијена из народа по разним српским крајевима. По томе ће ова књига бити и јединствена у нашој књижевности; а ја ћу ево тако написати и са сликама — којих ће до 200 бити — објаснити, како ће ме сваки моћи разумјети и од свога рада пуно радости и задовољства имати. Ако се довољан број уписника јави, биће и живим бојама бојадисаних слика.

Учитиво молим г. г. управнике, наставнике и наставнице школа, да ме потпомогну препоруком код својих ђака, којима ће ова књига и с научног гледишта добро доћи. Исто тако молим и све остале љубитеље цвијећа и лепе корисне књиге, да ме прикупљањем уписника потпомогну, како ће књига што брже и више угледати свијета. Скупљачима дајемо на 8 комада један за труд.

Цена је (због многих слика и гране хартије) 3 динара или 1 фор. 50 новч. За ђаке је половина ове цијене. Новце не

По горама околијем
Тужан јој се јак бори,
А ове га распростиру
По цијелој Црној Гори.

Предуго је вила бјела
К'о стијена н'јема стала,
Док је тужну другу своју
Крај гробнице упознала.

„Олго сестро! Олго жељо!“
— Повикала вила тада, —
„Какви опет пусти гласи
Па још тако изненада?“

„Давно остах без Данила
Витенскога оца мога,
Па и мајка — мајка драга,
Већ походи Војна свога!

„Но ме свијетуј, друго мила,
Шта да радим тужна сада,
У 'вом часу кад ми ј' срце
Пуно бола, пуно јада?“

„Здраво био Књаз Никола
С три „Јабуре“ златне своје,
Знаће-Они заљечити
То рањено срце твоје!“

„А Данилу и Даринки
Земља ова лака била!
Душе њине на том свјету
Божја рука наградила!“

Ђуро Т. Перовић.

ЛИСТАК „ГЛАС ЦРНОГОРЦА.“

НА ГЛАС СМРТИ СВИЈЕТЛЕ КЊАГИЊЕ ДАРИНКЕ ДАНИЛОВЕ. 2 ФЕБРУАРА 1892.

Зар престаде живјет и ти
О, Књагињо Данилова!
Зар и теби сад оману
Ови свијет, земља ова!

Зар и ти нам сада оде
У овај свијет тамо други;
Зар и ти нас сад остави
У жалости и у туги! —

Жао нам је, што учини
Ове дане, ове часе,
Кад се горе и аше свете
Са свакојом славом наше!

Жао нам је, што остави
Напад мора Ловћен горин,
Који славу и слободу
Од Косова још предводи.

Жао нам је, што остави
Свето стјење Црногорско,
Међу којим' узнеси се
Ворно јато соколовско.

Жао нам је, што остави
О Кнегињу орај ево,
И дајет нам прелазна
На ерданица сад почива!

тражим у напоријед, но онда, кад се књига у руке прими. Сада молим само за имена уписаника — најкаже до 15 марта о. г. како бих знао колики број да штампам. Имена уписаника молим да се упућују на мене. Бивши претплатници „Домаћина“ добивају ову књигу у накнаду.

Трговински Гласник — лист за трговину, радност и саобраћај, орган „Биоградске трговачке омладине“, излази три пут у недељу: уторником, четвртком, и суботом. Цијена је годишња за све земље ван Краљевине Србије динара 26 или фиорина 12. — Претплата се прима за четврт, пола и за цијелу годину, а шаље непосредно уредништву у Биоград.

Програм „Трговинског Гласника“ излази: трговинско-економно-привредно-индустријски, и према томе улазак овом листу слободан је у све европске земље, и српске покрајине.

Уредништво позива све трговце, економце, индустријалце и остале пријатеље у свима српским покрајинама на предплату.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ.

Цетиње, 14 фебруара.

(Личне вијести.) Од неколико дана борави у нашој средини Војвода те Рарекур, комт де Пимодан са господом из Париза. Ови одлични гости учествовали су како у сироводу тако и на опшјелу блаженопочивше Књагинње Даринге, дарина су се нарочито толико и задржали.

(Одликвање.) Српско пошторно друштво у Биограду изабрало је на свом XXIII. главном годишњем сбору професора овдашње гимназије г. Филипа Јерговића за свог редовног члана, уважавајући његов рад око унапређења полске привреде у нашем народу.

Пипу нам из Миркове Вароши:

Чудим се, како ни није нико јавио за још једну племениту мисао Његовог Височанства Господара, коју је и у дјело привео, кад је скоро међу нама на Крушевцу боравио.

Његово Височанство питало је имали кога од познатог Хаџи Попа Јова, који се толико заузимао за ослобођење Владике Данила, кад су га били Турци заробили приликом освештања цркве Српске у Зети: и кад је дознало, да има неколико кућа са десет војника, Његово Височанство изволело је наредити, да им се не узимље унапријед никакви државни порез докле год узвлада Зетом Његова Кућа.

Ово племенито дјело обрадовало је цео народ зеница и увјерени смо да ће то са задовољством чути и сваки Црногорац и уопће брат Србин, гдје год се налази, и за то вам ово јављам.

(Умро.) Бив. капетан васојевнички Ђоле Јабан посетије кратког боловања преселно се у вјечност 5 јануара ов. г. у Васојевницама. Он се родио 1815 у Полимју. Још Књаз Данило дао му је био капетанство: а тако исто служио је вјерно и данас сретновладајућег Књаза и Господара Николау I. Покојник је оставио диван спомен у народу. Радоје Црногорац сијевао му је ову цјесмицу:

Седмдесет пуних љета
С душманима ти се бори,
Све за славу и слободу
И на понос Црној Гори!

Око Лима и Гусиња
Око Кома, око Плава,
Такву борбу водио си
Налик орла, налик лаву.

Са силијем Али нашом
Клао си се за крет часни,
И у тојзи силној борби
Стакао си вјенац краси.

Па сад путуј орле сиви
У те рајске дворе свете
А орлови тебе српски
Заборавит неће нигде!

Т Р Г О В И Н А.

Никшић, 7 фебруара 1892. — Ево нам цијене са ономашњег пазара:

Водови сума 150 пила од 55 ф. до 60 ф. — Масло 1 и по кило по 1 ф. и 20 новч. — Скоруп 1 и по кило по 68 новч.

— Сир добри 1 и по кило по 1 ф. — Сир прости 1 и по кило по 40 новч. — Месо суво 1 и по кило по 60 новч. — Урметин 1 и по кило по 13 новч. — Брашно ур. 1 и по кило по 13½ новч. — Пшеница 1 и по кило по 16 н. — Кртола 1 и по кило по 3 н. — Дуван у листу 1 и по кило по 1 ф. и 20 новч. — Дуван дограм 1 и по кило по 1 ф. —

РАЗЛИЧИТО.

(Инглези о Русији.) О глади у Русији почеше у Инглешкој правилно писати и боље правилније разумјевати руске одношаје, него злоради Њемци. Господа Е. Бруке и Ф. Фокс пропутовали су по налогу инглешког друштва братства, губерније, које је постигла неродица. Оних дана издало је то друштво на темељу извјешћа г. г. Брукеа и Фокса књигу о глади у Русији. Дјело осликује се безпристрасношћу, те доводно упознаје Инглешку са истинитим стањем ствари у Русији.

Гр. Бруке и Фокс веле да узроци невоље нијесу политичке ни социјалне нарави, те да су се о том потпуноме и лично увјерили. Фактични узроци глада настадоше услјед неколико годишњих неродица, које су настале услјед суша, при чем ваља као разлог суше убројити истребљење шума и изсушење водених бјелова. На питање, у колико Русија посједује средстава за парализовање бијеле, инглешки повјереници прије свега напомињу огромно пространство Русије, услјед којег је „обширна Русија способна да удовољи сваком мјесном недостатку хране, и то пуно лакше него земље мањег обсега.“ На Кавказу и у неким другим покрајинама била је жетва управо сјајна. У црноморским и бајтијским лукама налази се огромна количина хљеба. И тако је помоћ народа потпуно осигурана. Инглези упозорјују у тој својој књизи на огромни број народа, који се је настрадао од неродице, на потребу великих помоћних тропикова, исто тако истиче се недостатак сваке енергије код сељака, који се међутим као ни гдје у свијету одликује „ванредном стрпљивошћу и покорењем судбини.“ Инглези особито наглашавају поштен значај руског сељака. У неким кућама, гдје су ти добротиници питали да ли им није нужна помоћ, мужици који се хране пустим црним хљебом одговорили: „други су више потребни ми, помозите њима.“

Своје извјешће закључују г. Бруке и Фокс овим примјетљивим ријечима: „Онај, у ком говори хришћанско чувство дужности, да помогне страдајућем ближем, наћи ће доста племенито радље у настрадалим од неродице крајевима Русије, онај пак, који би хтио да на рачун бијеле и невоље води политичку спекулацију преварити ће се у својим рачунима.“ Тако пипу поштени Инглези, који сигурно нијесу ни панслависти ни плаћени писари.

(Ника Грујић Огњан) — „Нар. Дневник“ пише: Телеграм нам јавља, да је ноћас преминуо у Сомбору носење дуга боловања Ника Грујић Огњан.

Покојник је рођен у Сомбору, гдје му је отац био адвокат. Кад је свршио тамошњу српску учитељску школу, постао је учитељем у сомборној српској основној школи. У својој овој служби толико се одликовао у сваком погледу, да је био одабран, да као питамац народни иде у Њемачку, да тамо скупа педагошке науке. Кад се вратио одаме постављен је за професора у српској учитељској школи у Сомбору, у којој је дјеловао до своје смрти.

Ника Грујић остаје својим ученицима у памети, као добар педагог и учитељ и као братски друг. У српској књижевности познат је под именом Огњан под којим је почео у новосадској „Даници“ да пише pjesме и приповиједке. Посљедњих година уређивао је недељни лист „Вачанина“, који се нарочито зачињао питањима, која се тичу просвјете у опште, а нарочито школе и учитеља. Својим родољубним и слободоумним држањем овај је лист веома угледан, нарочито међу српским учитељима.

У Сомбору је Ника био особито омиљен и популаран. Тамо је он свуда био на првом мјесту, гдје се тичало народне ствари. С тога је од толико година непрестано биран био српској читаоници за поровођу и он јој је био тако рећи душа. Он је у Сомбору основао српско пјевачко друштво, коме је многе године био хоровађа.

Једном ријечи Ника Грујић чинио је у свом положају, што се од њега, као од добра Србина, и грађанина могло искати.

Жена му је у порођају умрла прве године посље вјенчања. Посље се није више женио.

Дуга болест савладала га је у најлепшем мушком вијеку. Тек је имао 48 год. Така му била земља и вјечит му спомен међу нама!

(Жанскиња — професор универзитета.) На царинском универзитету, постављена је за доцента међународног права

госпођа Емилија Кемпин, која је своје правничке штудије свршила на универзитету у Минхену и добила титулу доктора права. Јод 1889 г. она је тражила да је поставе за доцента у Цириху, по проф. колегијум и министар је одбио, јер, закон гласи да доценти и професори могу бити само научно образоване мушковице. Данас међутим, профес. колегијум нехином гласова изразио се у корист гђе Кемпин.

(Гдје је глад?) Загребачки „Обзор“ пише: Бечки владини и њемачки часописи у заједници са мађарским листовима доносице цијеле кронике о глади у Русији. Но прије него ли се ко брине за сусједове послове, имао би мести пред властитим прагом: због тога би било много проби тачније за новинарске органе бечке владе, да нескрбе за Русију, већ своју позорност обрете на своје крајеве и земље и погледају, како је тамо, гдје се у првом реду имају за ње бринути као њихови заштитници и чиновници, који су за то изабрани и за то плаћени. Гдје је глад? У Русији? Тога незнамо и значи за нас празну сламу млатит. Али да је глад у Чешкој, у Рудогорју, то знамо извјесно. Ту најокрутније бијесни од божиња; гладни свијет више хљеба; за њ се сабира милодари, да се узмогне прехранити, но новинарски органи бечке владе приповиједају и надаље сасвим потанко о глади у Русији. Глад и оскудица све више претимље мах у Прагу и у околици међу радничким свијетом. Сигурно је влада сазнала, да глад пријети и сваки час може завладати међу радницима у Прагу, који су сада већином без посла и занимања. А гдје је још глад? У Галицији, у колико крајева већ умиру људи због оскудице? „Курир Лавовски“ доноси о том вијести, да се човеку срце ломи, како ће глад и нужда у Галицији сасвим преотети мах, небуде ли брзе помоћи. У сјеверним и горским галичким крајевима није било ове године жита ни коруна, а ладањски свијет уз Вислу и друге веће ријеке због повође пати сваку бијелу и оскудицу. А новинарски органи бечке владе? Они тога нити виде, нити чују, али приповиједају — о глади у Русији. Гдје је још глад? Треба само читати часописе из сјеверне Угарске, читати дописе оданле, и онда се увјерити, да у сјеверној Угарској влада глад и бијела у стотини и стотини села. Мађарски листови међутим приповиједају о глади у Русији. — Аустријски би листови морали с тога мести пред прагом властите државе, а не водити бриге за оне, који неће ребају њихове помоћи, нити их моле за њу. О глади у Рудогорју, о биједи међу радницима у Прагу; о оскудици међу моравским Словацима; о нужди и глади у Карпатама и Татрама — о том се шути, као да ту свуда влада задовољство и благостање.

ТЕЛЕГРАМИ БЕЧКОГ „КОР. БИРА“.

БУКАРЕШТ, 8 фебруара. — Избори за сенат дају праву побједу конзервативној странци.

ПЕТРОГРАД, 8 фебруара. — Цар и Царица поћи ће у Крим, да виде великог Књаза Ђорђа, гдје ће остати више од мјесец дана, па ће поћи у Данску.

АТИНА, 8 фебруара. — Комисија је предложила камари да оптужи Трикуписиса, што није учињенијем дугом за железничку пругу из Пиреа у Ларису исту оградити.

ПАРИЗ, 8 фебруара. — Карнот је примио оставку укупног кабинета.

ПАРИЗ, 6 фебруара. — Карнот је позвао на конференцу Леројера, Флокета и Рибота и овом понудио, да састави кабинет. Могуће је, да ће Рибо узети предсједништво и иностране послове, Фрајсине рат, Рувије такођер остаје и може бити Констант.

БУДАПЕШТ, 10 фебруара. — Цар је отворио сабор престолнијем говором, у ком се наглашују добри односи са свијема силама.

СОФИЈА, 10 фебруара. — Процес противу госпође Карвелове, Оршакове и Георгијеве због предатог меморандума преставницима страније-ма обустављен.

АТИНА, 11 фебруара. — Камара је великом већином одбила предлог, да се стави под оптужбу кабинет Трикуписиса.

ЦАРИГРАД, 12 фебруара. — Ахмед-Ејуб-паша гувернер од Јанине као најстари одређен је да понесе ферман Кедиву.

ПАРИЗ, 12 фебруара. — Фрејсине одбио је понуду, да састави ка-

бинет. Карпот је то понудио Рувијеу, који ће сјутра одговорити.

ПЕТРОГРАД, 12 фебруара. — Публициран је закон, којим се даје руској добровољној флоти годишња припомоћ од 600,000 рубаља за десет година условом, да огради још четири нова параброда.

ЦАРИГРАД, 13 фебруара. — Возковића, дипломатског агента бугарског, епископ је непозната особа тешко рањила.

ПАРИЗ, 13 фебруара. — Рувијер је одбио понуду да састави кабинет. Карно је позвао Буржоа, који се примио понуде.

БНОГРАД, 13 фебруара. — Скупштина је изабрала потпресједника Вукковића за пресједника на мјесто Катића са 75 гласова а Бока Јовановића за потпресједника.

СОФИЈА, 13 фебруара. — Салабашев је наименован за министра правде.

О Г Л А С И.

ДОБРА ЗАСЛУГА!

Ко црногорске жигане поштанске биљеге скупља плаћам му ја за сваку 100 3 сор. а и више ако су измијешане. Купујем их одмах за готове новце, — ако их и највишој количини има. Сигурност је моја фирма, која је добро позната и која постоји од 1867 године.

Budapest Felix Weis.
Révay-utca 2. Briefmarken Handlung.
2—10)

ВЕЛИКА РАСПРОДАЈА!

Њу Јорк и Лондон нијесу јевропски континентал поштеђели, те је једна велика фабрика сребрних радња принуђена, да цијело своје стоварниште за једну врло малу надничарску наплату тако рећи дарује.

Ја сам опунOMOћен да овај налог извршим.

ДАРИВАМ

свакоме, био богат или сиромаш, слиједече ствари, за цијену од само 18 франака и то:

- 6 комада најфинијих трпезних пожева од првог инглешког чешика.
- 6 комада патентираних американских сребрних вилушача из једног комада.
- 6 комада патентираних сребрних ошца.
- 12 комада патентираних сребрних ошца кафених.
- 1 комад патентираних сребрних ошца за суну.
- 1 комад патентираних сребрних ошца за млијеко.
- 6 комада инглешких тапа.
- 2 комада чирака (свијетлака).
- 1 комад цијела за чај.
- 1 комад цукарни посипач.
- 42 комада.

Сви горе наведени 42 комада врије диди су прије преко 40 фиорина, а сад се добијају за најниже прорачунату цијену од 18 франака. Американско патентирано сребро кроз и кроз је бијели метал, који сребрну боју задржава кроз читавих 25 година, за које гарантирамо.

Најбоље освиједочава, да при овоме еспању не постоји никакво варање, јер се овим јавно обвезујем, да ћу свакоме ствари поручене, коме се не би допадале, опет на траг примити и припадајућу му новчану суму повратити.

Поред овога, нека нико не пропусти садашњу прилику, да ову дивотну гарнитуру набави.

Поруџбину нађем само за готов новац

Особито препоручујем чистећи пришак за ово посуђе, којег се једна кутија, са напуктом, добија за 23 новчића.

P. PERLBERG'S AGENTUR

der verein. amerik. Patent-Silberwaaren-Fabrik.
Wien. II. Rembrandtstrasse 33.

Извод из добивених писама:

Са Вашом поштом од 42 комада за 18 франака потпуно смо задовољни и молимо за другу поруџбину.

ERNST RITTER v. FUMEE. из Трети

(3—6) GRAF FIDEL KÖNIGSEGG, из Мајорке.

П Е Ч А Т И

од каучука и метала могу се наручити; а печати поручени наводе се готови код потписаника.

Цетиње, 1891.

Аргутин Биљек.